

fristens begyndelse vil en 5-årig forældelse formodentlig være tilstrækkelig. Såfremt man bibeholder de gældende regler om fristens begyndelse og afbrydelse, ville en 10-årig forældelse imidlertid være et naturligt minimum.

Netop for at imødegå spekulation i tilsynsmyndighedernes begrænsede ressourcer og for at modvirke tendensen til hemmeligholdelse foreslås det samtidig, at forældelsesfristen først løber fra det tidspunkt, hvor overtrædelsen kommer til myndighedernes kundskab. Dette vil ofte sige, at en anmeldelse fra f.eks. private, der konstaterer ulovlighederne, vil betegne fristens begyndelse. Det er herefter naturligt myndighedernes ansvar at forfølge sagen med den fornødne hurtighed. Den nugældende tilstand har derimod medført, at sådanne anmeldelser som følge af den komplicerede myndighedsbehandling ikke får den fornødne effekt. Selv hvor myndighederne foretager tilsyn og kontrol/eftersyn, vil det ofte kunne lykkes lovovertrædende virksomheder at skjule ulovlighederne for disse i længere tid på grund af virksomhedernes ofte langt større ressourcer.

Det følger endvidere af den komplicerede sagsgang, at der ofte går lang tid fra, at tilsynsmyndighederne konstaterer en overtrædelse, til der kan foretages indenretlige rettergangsskridt, hvor nogen betegnes som sigtet. Der skal som regel ret stor sikkerhed til, før politiets virksomhed medfører sagens forelæggelse for retten, hvorimod der forud for et sådant skridt kan være gået lang tid med udenretlige afhøringer, hvor man af retssikkerhedsmæssige grunde afhører f.eks. virksomhedens ledelse med en sigtets retsstilling. Af retstekniske grunde er det således ønskeligt, at en udenretlig afhøring, hvor nogen betegnes som sigtet, bør være tilstrækkeligt til at afbryde forældelsesfristen. En sådan regel er også en naturlig følge af, at man ved retsplejelovændringen i 1979 afskaffede indenretlige forundersøgelserforhør.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Ad stk. 4

Ligesom for andre fravigelser af straffelovens almindelige forældelsesregler bør de særlige forældelsesregler for miljølovovertrædelser findes i vedkommende særlov, og det falder naturligst at gøre dette i form af en tilføjelse til straffebestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 83.

Den 5-årige forældelsesfrist er primært beregnet på at sikre tid til den fornødne myndighedsbehandling, jfr. de generelle bemærkninger ovenfor.

Den 5-årige forældelse er særlig relevant for de overtrædelser, der er omhandlet i miljøbeskyttelseslovens § 83, stk. 1, nr. 1), 2), 3) og 4), mens tilsvarende hensyn ikke gør sig gældende med samme styrke for overtrædelser af stk. 1, nr. 5)–8), der nærmest har karakter af kontrolforskrifter.

5-årig forældelse vil endvidere være på sin plads for overtrædelse af regler udstedt i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 4, 4 a og 5 (uhygjenske forhold), § 6 (forurenende anlæg, spildevandsanlæg, stoffer til opvarmning samt risikobetonede processer) og § 11, stk. 2 (forebyggelse af grundvandsforurening), mens disse hensyn ikke gør sig gældende med samme styrke for overtrædelse af regler udstedt i henhold til § 9 (godkendelse af måleapparatur), § 17, stk. 2 (særlig godkendelse af anvendelse af kemiske stoffer til grødebekæmpelse eller forsøg med tilsættelse af kemiske midler til overfladevand), § 19, stk. 2 (godkendelse af fortsat benyttelse af ældre spildevandsanlæg), § 20 (krav til kommunale spildevandsprojekter) og § 28 (vedrørende offentlige spildevandsanlæg).

Selv om denne differentiering af forældelsesreglerne kan gøre regelsættet lidt kompliceret, må den betragtes som sagligt påkrævet.

Ad stk. 5

Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor. Det kan i visse tilfælde volde vanskelighed at fastslå, hvornår en overtrædelse er kommet til myndighedernes kundskab. Af retshåndhævelsesmæssige grunde må det imidlertid være rimeligt, at bevisbyrden i så henseende påhviler lovovertræderen. Det må forventes, at der i en del tilfælde vil være tale om private anmeldelser. Bestemmelsen forudsætter naturligt, at tilsynsmyndighederne på passende måde registrerer sådanne forhold, hvilket må være et minimumskrav til forvaltningen af dette område.

Ad stk. 6

Der henvises til de generelle bemærkninger ovenfor. Det bemærkes, at det altid skal fremgå af politirapporten, hvorvidt afhørte har været betegnet som sigtet (afhørt med en sigtets retsstilling). Der vil således ikke kunne rejses berettiget tvivl om fastlæggelsen af tidspunktet for forældelsesfristens afbrydelse. Denne fravigelse fra straffelovens almindelige principper for afbrydelse af strafferetlig forældelse er begrundet i miljøsagerens særlige